

A.C. Rijken en Zonen

Digitale nieuwsbrief september 2009

Nieuwe gildeborden voor 700 jarige Sint Jacobskerk

In 2008 bestond de Vlissingse Sint Jacobskerk 700 jaar. In opdracht van de Stichting Moerman Promotie Vlissingen maakt ons bedrijf op dit moment drie nieuwe gildeborden, die de economische pijlers van de stad door de eeuwen heen verbeelden.: handel, scheepsbouw en visserij. Deze borden zijn een geschenk van de stichting aan de kerk. De borden zijn een eigen ontwerp in renaissancestijl, zij het dat er ook , omwille van de herkenbaarheid, elementen uit deze tijd in zijn verwerkt.

Op het koopliedenbord staat de Vlissingse handelsgeschiedenis rond de reder Cornelis Lampsins centraal. Bovendien zijn elementen uit de koloniale geschiedenis van zowel Oost als West Indië erin verwerkt. Florale motieven met de planten van Kruidnagel, Katoen, Kaneel, Tabak en Nootmuscaat.

Op het vissersbord en scheepsbouwersbord zijn elementen verwerkt zoals ze heden te zien zijn bij de Scheepswerf Meerman en het Historisch Museum Arnhem. De Vlissingse visserij is altijd een hoofdzakelijk Arnhemse aangelegenheid geweest en veel Vlissingers hebben Arnhemse voorouders. Maar ook de link naar de scheepswerf de Schelde ontbreekt niet.

Cornelis Lampsins was bovendien overdeken van het Scheepsbouwersgilde.

Op de in zijn tijd uitgegeven gildepenny is een schip in aanbouw afgebeeld wat in het scheepsbouwersbord terug komt.

De borden hebben een eiken frame wat met een meekrapkleurige lak is afgewerkt. Rondom zijn uit lindehout gesneden versieringen aangebracht. Deze zijn beschilderd in natuurlijke kleuren. In het centrale middenvak komen eveneens uitgesneden voorstellingen, in dit geval uit een steenachtig materiaal in de natuurlijke kleur van het materiaal.

Onderstuk van het vissersbord: Zeeuwse fossiele schelpen rondom de, als levend schelpdier afgebeelde Jacobsschelp

Nog onbeschilderd zijstuk van het koopliedenbord

De borden zullen nog dit jaar worden onthuld. In onze volgende nieuwsbrief zullen we er verdere aandacht aan besteden.

Een 17^e eeuwse kistje uit de collectie Bal

In maart werd bij ons een bijzonder object ter restauratie aangeboden: een 17^e eeuwse kistje (afm. ca 25x20x12cm) uit de collectie van de Middelburgse antiquair Willem Bal, welke begin jaren'60 overleed.

Bal's winkel aan de Kromme Weele oogde eenvoudig. Op de winkelruit stond : "W. H. Bal - Handel in Oudheden ". In die winkel: weinig opzienbarends. Een sombere sfeer met wat 19^e eeuwse prullaria, wat vooral in de boerenstand

geliefd was. Maar de woning erboven stond afgeladen met het meest kostbare antiek, vooral Chinees Porselein, wat je je maar kon dromen.

Bal stierf kinderloos. Hij liet zijn collectie na aan het rijk, een deel ervan is nog altijd te bewonderen in de Wonderkamers van het Zeeuws Museum.

Dit kistje is nooit deel geweest van de nalatenschap aan het rijk. Bal heeft het bewust aan zijn huishoudster nagelaten als dank voor haar jarenlange dienst.

Het is gemaakt van eikenhout, met palissander fineer en ingelegd met diverse kostbare houtsoorten en ivoor. De uitvoering doet sterk denken aan een Zeeuws sterrenkabinet in de collectie van het museum “de Schotse Huizen” in Veere.

Al met al een uniek object met een bijzonder geschiedenis.

Boven: het 17^e eeuwse kistje met schuifdeksel (col Bal, particulier bezit)

Restauratie oorlogsschade Vlissingse terracotta figuren.

Tussen januari en mei van dit jaar restaureerden wij, in opdracht van aannemingsbedrijf Mesu uit Middelburg 4 grote terracotta figuren met bijbehorende consoles , afkomstig van een pand aan de Beursstraat in Vlissingen.

De bevrijding van Vlissingen (eind oktober- begin november 1944) veroorzaakte enorme schade aan de stad. Bij deze figuren ontbraken sinds de

bevrijding handen, een schouder en een arm. Bovendien bleken ze bevestigd te zijn met roestige ijzeren staven, waardoor vanwege de roestvorming breuken in het materiaal waren ontstaan. De kans was groot dat de figuren daardoor naar beneden zouden zijn gevallen.

Inmiddels zijn de figuren terug op hun plaats en is de restauratie van het pand, bijna 65 jaar na dato, vrijwel voltooid.

Links midden : de herstellde schouder. De armpjes waren afzonderlijk van terracotta gemaakt en met pennen aan de romp bevestigd.

Laat 18^e eeuwse appliques

Zeer arbeidsintensief was de restauratie van deze twee topstukken uit het einde van de 18e eeuw, twee lindehouten appliques (wandkandelaars) in Louis XVI stijl.

Oorspronkelijk waren ze verguld met een roodgouden polimentvergulding. Dat houdt in dat over het kale hout een aantal malen een papje van krijt en beenderlijm wordt aangebracht. Dit wordt, nadat het gedroogd is geschuurd tot het spiegelglad is waarna het bladgoud kan worden opgebracht. Deze techniek is het vooral bekend omdat ze ook bij iconen wordt toegepast.

Over de oorspronkelijke goudlaag waren verschillende nieuwere lagen aangebracht, o.a. een laag groenachtig geel goud (mogelijk verkleurd vanwege een hoog koper- of zilveragehalte) en enkele lagen bronsverf. tussen januari en juni herstelden we ze in de oorspronkelijke staat met de polimentvergulding.

Een dergelijke restauratie is uitermate arbeidsintensief. Het is de kunst om de scherpste van het houtsnijwerk maximaal in stand te houden. Door de krijtlaag zal er vaak wat van de scherpste verloren gaan, waardoor de ornamentiek minder sprekend wordt.

Bij deze appliques was bovendien gebruik gemaakt van twee kleuren in de ondergrond , rood en geel, met de bedoeling twee kleurtonen in het goud te verkrijgen. Het rood wordt dan meestal voor de diepere delen gebruikt, het geel voor de hoger liggende delen. Merkwaardig genoeg was dat (origineel) bij deze appliques precies andersom.

Voor meer informatie over deze restauratie en over de toegepaste techniek: zie onze website <http://www.acrijken.nl/sculptuurrestauratie/appliques.htm>

detail voor restauratie

appliques na de restauratie (particulier bezit)

Meubelmakerij , restauratie- en aannemingsbedrijf

A.C. RIJKEN EN ZONEN VOF

Middelburgsestraat 60B-C
4371ET Koudekerke
tel. 0118 552400
e-mail acrijken@zeelandnet.nl
h.r. kvk. Middelburg 22018039
www.acrijken.nl

onze activiteiten omvatten:

RESTAURATIE EN HANDMATIGE REPRODUKTIE VAN ALLE BEELDHOUWWERK IN
HOUT, STEEN, GIPS EN TERRACOTTA,
HOUTDRAAIWERK TOT 290 CM. LENGTE TUSSEN DE CENTERS (GROTER LENGTE
OP AANVRAAG)
CONSERVERING, ONTZILTING EN RESTAURATIE VAN HISTORISCHE
GRAFMONUMENTEN,
VERVAARDIGING VAN WAPENSCHILDEN, RESTAURATIE ORNAMENTLIJSTEN,
POLIMENTVERGULDING EN –VERZILVERING,
MEUBELRESTAURATIE, RECONSTRUCTIE VAN HISTORISCHE BETIMMERINGEN,
REPARATIE ANTIEK BESLAG EN ANTIEKE SLOTEN,
ONTZILTING VAN ARCHEOLOGISCHE EN GEOLOGISCHE VOORWERPEN EN
NATUURSTEEN,
BOUWKUNDIG ADVIES OP RESTAURATIEGEBIED.

A. C. Rijken en Zonen werd opgericht als eenmanszaak in 1971.

Aanvankelijk lag het accent op meubelrestauratie en het vervaardigen van
houtdraaiwerk.

Mettertijd kwamen er steeds meer werkzaamheden aan monumentenpanden, waarbij
vooral het accent op de restauratie van sculptuur kwam te liggen.

Tot eind 1999 was het bedrijf in Middelburg gevestigd, maar met ingang van januari
2000 te Koudekerke, op de huidige locatie.

In oktober 2001 kon dit zeer ruime bedrijfspand worden aangekocht.

Op deze, zeer gunstig gelegen locatie heeft het bedrijf alle denkbare
groeimogelijkheden en kunnen ook zeer grote restauratieprojecten uitgevoerd worden.

Sinds augustus 2002 werken drie zoons Rijken mee in het bedrijf en zijn er in totaal
vijf personen werkzaam. Behalve een schat aan jarenlange ervaring op het gebied van
meubel-en sculptuurrestauratie heeft het bedrijf volledige aannemersbevoegdheid.